

(i) Printed Pages : 7

Roll No. ....

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

|   |   |   |   |   |
|---|---|---|---|---|
| 1 | 7 | 5 | 3 | 6 |
|---|---|---|---|---|

Exam. Code :

|   |   |   |   |
|---|---|---|---|
| 0 | 0 | 0 | 6 |
|---|---|---|---|

B.A. / B.Sc. (General) 6<sup>th</sup> Semester  
(2056)

PSYCHOLOGY (In all Mediums)

Paper : Behavioural Disorders

Time Allowed : 3 Hours]

[Maximum Marks : 70

**Note :-** (1) Attempt **five** questions. All questions carry equal marks.

(2) Attempt **one** question from each unit.

(3) Question No. 1 is compulsory.

1. Answer briefly any **seven** of the following:

(1) Epidemiology

(2) Fugue

(3) ICD

(4) Counter Transference

(5) Biofeedback

(6) Suicidal Ideation



(7) Hallucinations

(8) Dopamine

(9) Somnambulism

(10) Dysthymia

(11) Systematic desensitization

(12) Goals of psychotherapy.

7×2=14

### UNIT-I

2. What do you understand by anxiety disorders? Discuss the symptoms and causes of Generalized Anxiety Disorder. 14
3. Write in detail the types, symptoms and etiology of conversion disorders. 14

### UNIT-II

4. Explain Mood Disorder. Discuss the symptoms and causes of Cyclothymic Disorder. 14
5. Write a detailed note on symptoms and etiology of Major Depressive Disorders. 14



### UNIT-III

6. What is Schizophrenia? Discuss the various types of Schizophrenia in the light of their specific symptoms. 14
7. Discuss the clinical picture of Schizophrenia with special reference to the biological causes. 14

### UNIT-IV

8. Discuss the Key assumptions of Psychodynamic Therapy. Elaborate on different techniques. 14
9. Critically evaluate Behaviour Therapy with its highlights and limitations. 14

### (हिन्दी माध्यम)

नोट :- (1) पाँच प्रश्नों के उत्तर दें। सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

(2) प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न का उत्तर दें।

(3) प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य है।

1. निम्नलिखित में से किन्हीं सात प्रश्नों के संक्षिप्त उत्तर दीजिए:

(1) महामारी विज्ञान

(2) फ्यूग

(3) ICD

(4) काउंटर ट्रांसफरेंस



(5) बायोफीडबैक

(6) आत्महत्या के विचार

(7) मतिभ्रम

(8) डोपामाइन

(9) सोमनाम्बुलिज्म

(10) डिस्थीमिया

(11) व्यवस्थित विसंवेदीकरण

(12) मनोचिकित्सा के लक्ष्य।

7×2=14

### यूनिट-I

2. चिंता विकारों से आपका क्या तात्पर्य है? सामान्यीकृत चिंता विकार के लक्षणों और कारणों पर चर्चा कीजिए। 14
3. रूपांतरण विकारों के प्रकार, लक्षण और कारण का विस्तार से वर्णन कीजिए। 14

### यूनिट-II

4. मनोदशा विकार की व्याख्या कीजिए। साइक्लोथाइमिक विकार के लक्षणों और कारणों पर चर्चा कीजिए। 14
5. प्रमुख अवसादग्रस्तता विकारों के लक्षणों और कारणों पर विस्तृत टिप्पणी लिखिए। 14



### ਯੂਨਿਟ-III

6. ਸਿਜੋਫ਼ੋਨਿਆ ਕੀ ਹੈ? ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਜੋਫ਼ੋਨਿਆ ਪਰ ਉਨਕੇ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਲਕਸ਼ਣਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮੇਂ ਚਰਚਾ ਕੀਜ਼ਿਏ। 14
7. ਜੈਵਿਕ ਕਾਰਣਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਮੇਂ ਸਿਜੋਫ਼ੋਨਿਆ ਦੇ ਨੈਦਾਨਿਕ ਚਿਤ੍ਰ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਜ਼ਿਏ। 14

### ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਮਨੋਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਚਿਕਿਤਸਾ ਕੀ ਪ੍ਰਮੁਖ ਮਾਨ੍ਧਤਾਓਂ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਜ਼ਿਏ। ਵਿਭਿੰਨ ਤਕਨੀਕਾਂ ਕਾ ਵਿਸ਼ਤਾਰ ਸੇ ਵਰਨਨ ਕੀਜ਼ਿਏ। 14
9. ਵ੍ਧਵਹਾਰ ਚਿਕਿਤਸਾ ਕਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੂਲ੍ਧਾਂਕਨ ਕੀਜ਼ਿਏ, ਜਿਸਮੇਂ ਇਸਕੀ ਪ੍ਰਮੁਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਏਂ ਔਰ ਸੀਮਾਏਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈਂ। 14

### (ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- (1) ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅੰਕ ਹਨ।

(2) ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

(3) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੱਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

(1) ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਵਿਗਿਆਨ

(2) ਫਿਊਗ

(3) ICD

(4) ਕਾਊਂਟਰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੈਂਸ



(5) ਬਾਇਓਫੀਡਬੈਕ

(6) ਆਤਮਘਾਤੀ ਵਿਚਾਰ

(7) ਭਰਮ

(8) ਡੋਪਾਮਾਈਨ

(9) ਸੋਮਨਬੂਲਿਜ਼ਮ

(10) ਡਿਸਥਾਈਮੀਆ

(11) ਸਿਸਟਮੈਟਿਕ ਡਿਸੈਂਸੀਟਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ

(12) ਮਨੋ-ਚਿਕਿਤਸਾ ਦੇ ਟੀਚੇ।

7×2=14

### ਯੂਨਿਟ-I

2. ਚਿੰਤਾ ਵਿਕਾਰ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? ਆਮ ਚਿੰਤਾ ਵਿਕਾਰ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 14

3. ਖਰਿਵਰਤਨ ਵਿਕਾਰ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ, ਲੱਛਣਾਂ ਅਤੇ ਏਥੋਲੋਜੀ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ। 14

### ਯੂਨਿਟ-II

4. ਮੂਡ ਡਿਸਆਰਡਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਸਾਈਕਲੋਥਾਈਮਿਕ ਵਿਕਾਰ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 14

5. ਮੇਜਰ ਡਿਪਰੈਸਿਵ ਵਿਕਾਰ ਦੇ ਲੱਛਣਾਂ ਅਤੇ ਏਥੋਲੋਜੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 14



### ਯੂਨਿਟ-III

6. ਸਕਿਜ਼ੋਫਰੀਨੀਆ ਕੀ ਹੈ ? ਸਕਿਜ਼ੋਫਰੀਨੀਆ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਸ ਲੱਛਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 14
7. ਜੈਵਿਕ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਕਿਜ਼ੋਫਰੀਨੀਆ ਦੀ ਕਲੀਨਿਕਲ ਤਸਵੀਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 14

### ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਸਾਈਕੋਡਾਇਨਾਮਿਕ ਥੈਰੇਪੀ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਧਾਰਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਕਨੀਕਾਂ 'ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰੋ। 14
9. ਵਿਵਹਾਰ ਥੈਰੇਪੀ ਦਾ ਇਸਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ। 14